

som forholdene har udviklet sig, vil det i virkeligheden ikke længere være muligt herhjemme at følge med i den rivende udvikling af videnskaben, der stadig åbner nye muligheder for resultater af største betydning for samfundets liv, medmindre staten påtager sig den opgave mere effektivt at fremme grundvidenskabernes og deres anvendelse. Videnskabsmændene nærer desuden et brændende ønske om, at videre kredse i befolkningen måtte komme til at forstå, at en sådan støtte til videnskaben i virkeligheden blot er at opfatte som et led i statens bestræbelser for at genoprette landets trivsel. Ofte er det fra videnskabelig side blevet fremhævet, at det betaler sig at investere penge i videnskab, og at forsømmelser her kan blive skæbnesvangre og dyrekøbte, og at fundamentalforskningen dybest set er den, der giver størst udbytte.

Efter at førende videnskabsmænd i længere tid i private kredse havde drøftet alvoren i disse forhold, besluttede Det kgl. danske Videnskabernes Selskab i sit møde den 19. januar f. å. gennem sin præsident, professor, dr. Niels Bohr, at rette en henvendelse til statsmyndighederne om at søge tilvejebragt forbedrede muligheder for videnskabelig forskning som et nødvendigt led i bestræbelserne for at bringe vort land gennem tidens vanskeligheder.

I denne henvendelse peges der i første række på den uhyre betydning, som en bedring af den grundvidenskabelige forsknings vilkår vil have for hele samfundets liv, og det fremhæves, at en effektiv bedring vil nødvendiggøre, at der fra statens side stilles til rådighed midler for fundamentalforskningen foreløbig af lignende størrelse som det beløb, Carlsbergfondet årlig anvender på dette område. Carlsbergfondet har igennem en årrække bevilget betydelige beløb til fremme af den grundvidenskabelige forskning, også i form af ekstraordinære bevillinger til universitetsinstitutioner, opførelse af nybygninger for universitetsinstitutter m. v., uagtet fondet statutmæssigt har til opgave at virke for formål, som det ikke naturligt påhviler staten at tilgodese. Den hjælp, Carlsbergfondet — og enkelte andre fonds — har ydet den danske videnskab, er af en så uvurderlig betydning, at man slet ikke tør tænke på, hvor dansk videnskabelig forskning ville stå i dag, om vi ikke havde haft Carlsbergfondet. Men fondets midler strækker ikke længere til til fornøden supplerung af de ordinære statsbevillinger. Som det anføres i anmærkningerne til lovforslaget, er der flere årsager hertil, dels den almindelige prisstigning, dels den hastige udvikling indenfor så at sige alle videnskabsgrene og i forbindelse hermed det stærkt øgede behov for kostbart apparatur. Navnlig den naturvidenskabelige forskning stiller store krav i så henseende.

Regeringen har ment at måtte stille sig imødekommende overfor videnskabsmændenes ønsker. De grunde, videnskabsmændene anfører, gør det efter regeringens opfattelse påtrængende nødven-